Turkish Studies

Volume 14 Issue 7, 2019, p. 3575-3595

DOI: 10.29228/TurkishStudies.38934

ISSN: 1308-2140

Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info/Makale Bilgisi

✍ Received/Geliş: 10.10.2019

✓ Accepted/Kabul: 20.12.2019

✍ Report Dates/Rapor Tarihleri: Referee 1 (09.12.2019)-Referee 2 (23.10.2019)

This article was checked by turnitin.

GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ KEMAN ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞSEL VE PERFORMANS HAZIR BULUNUŞLUK DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Şenol AFACAN*

ÖZ

Keman eğitimi bilişsel ve duyuşsal kazanımların yanısıra psikomotor öğrenmelerin ağırlıkta olduğu teknik ve karmaşık becerilerin kazandırıldığı ve geliştirildiği uzun bir süreçtir. Bu süreçte kazanılması gereken teknik becerilerin oluşabilmesi birbirinin hazırlayıcısı durumundaki diğer bir becerinin kazanılmış olmasına bağlıdır. Keman eğitimi sürecinde öğretim etkinliklerinin planlanması ve yürütülmesinde bireyin keman eğitimindeki geçmiş bilgi ve teknik donanımı dikkate alınmalıdır. Bireyin geçmiş yaşantısındaki kazanımlarının diğer bir ifadeyle hazır bulunuşluk düzeyinin değerlendirilmesi nitelikli bir keman eğitiminin gerçekleşmesinde önemli rol oynar.

Hazır bulunuşluk durumu bireysel farklılıkların belirlenmesinde bireylerin bilgi ve performans yeterliliklerinin ortaya konmasında, mevcut eksikliklerin giderilmesine yönelik yapılacak çalışmalarda dikkate alınması gereken önemli bir faktördür. Hazır bulunuşluk düzeyi dikkate alınmadan gerçekleştirilecek öğretim etkinlikleri öğrencinin çalgısındaki müzikal ve teknik gelişimine yeterince katkı sağlamayacağı gibi bireyin öğrenme isteğini de olumsuz etkileyebilir. Bu bağlamda araştırmanın amacı öğrencilerin lisans eğitimi başlangıcındaki keman eğitimi hazır bulunuşluk düzeylerine ne derece sahip olduklarını değerlendirmektir. Araştırmada nicel ve nitel araştırmaların bir arada kullanıldığı karma model kullanılmıştır. Çalışma grubunu Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Neşet Ertaş Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü 1. sınıfta öğrenim gören Güzel Sanatlar Lisesi mezunu 7 keman öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında Güzel Sanatlar Lisesi Çalgı Eğitimi Keman Dersi 12. Sınıf Öğretim Programında kazanım sayıları en fazla olan “Keman Çalmada Konumlar” “Tonal-Makamsal Dizi, Etüt ve Eserler” ile “Keman Çalmada Temel Yay Teknikleri” başlıklı üç ünite üzerinde öğrencilerin ön bilgi ve becerileri incelenmiştir. Veri toplama araçları olarak incelenen konular ve kazanımlara ilişkin öğrenci görüş belirtme formu bilişsel hazır

* Dr. Öğr. Üyesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Neşet Ertaş Güzel Sanatlar Fakültesi, E-posta: senolafacan@gmail.com

bulunuşluk düzeylerini ölçmek amacıyla yazılı sınav soruları ile performans hazır bulunuşluk düzeyleri için dereceli puanlama anahtarı (Rubrik) hazırlanmıştır.

Çalışma sonucunda değerlendirmeye alınan öğrencilerin bilişsel hazır bulunuşluk düzeylerinin orta, zayıf ve çok zayıf, performans hazır bulunuşluk düzeylerinin ise kısmen ve az ölçüde olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güzel Sanatlar Fakültesi, Keman eğitimi, Hazır bulunuşluk, Bilişsel hazır bulunuşluk, Performans hazır bulunuşluk

EVALUATION OF COGNITIVE AND PERFORMANCE READINESS LEVELS OF VIOLIN STUDENTS OF THE FACULTY OF FINE ARTS

ABSTRACT

Violin education is a long process in which cognitive and affective gains, as well as technical and complex skills are predominant in psychomotor learning. The formation of the technical skills to be acquired in this process depends on the acquisition of another skill which is the preparer of each other. In the planning and conducting of teaching activities in the violin education process, the past knowledge and technical equipment of the individual in violin education should be taken into consideration. In other words, examining the level of readiness of the individual's past experiences plays an important role in the realization of a qualified violin education.

Readiness is an important factor that should be taken into consideration in determining the individual differences, in revealing the knowledge and performance competencies of individuals and in the studies to be done to eliminate the existing deficiencies. Teaching activities to be carried out without considering the level of readiness cannot contribute to the musical and technical development of the student. It may also negatively affect an individual's desire to learn. In this context, the aim of the study is to examine the students' violin education readiness at the beginning of undergraduate education. In the research, a mixed model was used in which qualitative and quantitative researches were used together. The research group consists of 7 violin students graduated from the Fine Arts High School, who are studying in the first class of the Music Department of the Faculty of Fine Arts of Neşet Ertaş University of Kırşehir Ahi Evran University. Within the scope of the research, preliminary knowledge and skills of students were studied on three units with the highest number of gains which titles are "Positions in Violin Playing, Tonal-Modal Sequence, Studies and Works" and Basic Bow Techniques in Violin Playing" in Fine Arts High School Instrument Education Violin Lesson 12th Grade Curriculum. As data collection tools, violin lesson student opinion form was prepared by the researcher, written exam questions covering the determined unit and subjects and graded scoring key (Rubric) were used.

As a result of the study, it was determined that the cognitive readiness levels of the students included in the assessment were moderate, weak and very weak, and their performance readiness levels were partially and to a lesser extent.

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction

Fine Arts High School that form the basis of professional music training (GSL) Incorporation of musical behavior is a very important part in the development.

Instrument training, which is one of the most important areas of music education, is one of the most sensitive and important aspects of this process. Violin education is an important part of instrument education (Afacan and Çilden, 2017).

Learned behaviors are not disconnected. There is a close relationship between them horizontally and vertically (Sönmez, 2005). The quality of technical and musical behaviors aimed at gaining students in secondary education, the level of knowledge has a significant impact on the development of student performance and performance in higher education.

Ertürk (1998) states the concept of readiness as all of the characteristics that an individual brings to the educational environment. While Özçelik (1998) states readiness in the form of preliminary learning of the students, readiness is the state of cognitive, social, affective and psychomotor readiness to conduct a behavior according to Yenilmez and Kakmacı (2008).

Considering that the instrument education is performed one-to-one, the planning and implementation of the instructional activities according to the level of readiness of the student's instrument will positively affect the students' course success and performance. Determining the level of readiness provides information on many subjects such as correcting missing or wrong behaviors, priorities of the behaviors to be gained, methods and techniques which will be used in the courses, and what kind of materials will be used in the courses and how to make the selection of etudes and similar works.

One of the individual differences of the students is the differences in their prior knowledge level. In order for learning to take place, it is necessary to combine the learned knowledge with the newly learned knowledge. For this reason, it is important that students have preliminary information in support of new knowledge (Şimşek, 2004). In this sense, it can be said that the achievements of violin lessons in secondary school students of Fine Arts high school graduates will affect the quality of violin education courses in higher education.

Purpose

The aim of this study is to evaluate the readiness levels (preliminary knowledge and skills) of 7 violin students who are registered to 1st grade

and graduated from Fine Arts High School in Neşet Ertaş Faculty of Fine Arts.

Sub-Purposes

1. What are the opinions of the students about the pre-knowledge and skills of the units and subjects included in the 12th grade violin course curriculum of Fine Arts High School?
2. What is the level of cognitive readiness of the students according to the scores obtained from the written exam?
3. What is the level of performance readiness according to the scores obtained from the graded scoring key (rubric) as a result of individual vocalization of the application examples?

Importance

Since each teaching process requires a new level of readiness, it is important to determine the current readiness levels of students at the beginning of the new teaching process in the planning and implementation of the instructional activities.

Method

Research Method

The model of this research is the exploratory sequential mixed model in the mixed model where both quantitative and qualitative researches are used together.

Research Group

The research group consists of 7 violin students graduated from the Fine Arts High School in Kırşehir Ahi Evran University Neşet Ertaş Faculty of Fine Arts Department of Music. 4 of these students are girls and 3 are boys.

Data Collecting Instruments

In the research, "Opinion Form" "Written Exam Questions" and "Grade Scoring Key" (Rubric) were prepared as data collection tools.

Data Analysis

Percentage frequencies of the students' responses to the opinion form were given and tabulated. Students who answered yes in the form (Ö1, Ö3, Ö4) coded students were taken to the written exam. Each question is 10 points and the student will receive 70 points. The scores obtained were converted into a system of 100. In order to comment on the ratings, the data was grouped.

Results

Based on the answers given by the students in the study form, 4 (S2, S5, S6, S7) students did not have cognitive and performance readiness on the subjects determined within the scope of the research.

In the opinion form, 3 students who answered yes and were evaluated, the S1 coded student had moderate, the S3 coded student had weak and the S4 coded student had very weak cognitive readiness. Although the students of high school of fine arts graduated from music

education for four years, the results obtained were far from expectations and their levels of cognitive and performance readiness were seriously insufficient.

As a matter of fact, Ece and Bilgin (2007) found that there was no significant difference in the results of the studies conducted by the students who graduated from the departments of music education in order to examine the relationship between the high school types they graduated and the achievement score of the talent exam.

In addition, Ergün (2006) found that there was no difference between the talent exam scores of the students of the department of music education and the scores obtained from individual instrument education and musical hearing reading and writing courses in the undergraduate process according to the type of high school they graduated from.

Keywords: Faculty of fine arts, Violin education, Readiness, Cognitive readiness, Performance readiness.

Giriş

Mesleki müzik eğitiminin temelini oluşturan Güzel Sanatlar Liseleri (GSL) müziksel davranışların kazandırılması, geliştirilmesinde çok önemli bir yere sahiptir. Müzik eğitiminin en önemli alanlarından biri olan çalgı eğitimi bu sürecin en hassas ve dikkat edilmesi gereken boyutlarından biridir. Keman eğitimi çalgı eğitiminin önemli bir parçasıdır (Afacan ve Çilden, 2017).

Çalgı eğitimi, zihin ve kasların birlikte çalışması sonucu meydana gelen psikomotor davranışların bilişsel ve devinişsel davranışlarla desteklenerek beceriye dönüştürüldüğü bir faaliyettir (Yağışan, 2008).

Keman eğitimi, keman öğretimi yoluyla bireylerin ve onların oluşturduğu toplulukların devinişsel, bilişsel ve duyuşsal davranışlarında, kendi yaşantıları yoluyla istendik değişiklikler oluşturma ve bu nitelikte yeni davranışlar kazandırma sürecidir (Günay ve Uçan, 1980).

Öğrenilmiş davranışlar birbirinden kopuk değildir. Aralarında yatay ve dikey anlamlı sıkı bir ilişki vardır (Sönmez, 2005). Ortaöğretimde öğrenciye kazandırılması amaçlanan teknik ve müzikal davranışların niteliği, bilgi düzeyi yükseköğretimde öğrencinin çalgı dersi başarısı ve performansının gelişiminde önemli bir etkiye sahiptir. Bu süreçte öğrencinin keman eğitiminde elde ettiği tüm kazanımlar onun hazır bulunuşluğunu oluşturur. Bu nedenle çalgı eğitiminde kazanılan her teknik bilgi ve uygulama becerisi bir diğer becerinin hazırlayıcısı ya da ön koşulu olduğu söylenebilir.

Ertürk (1998), hazır bulunuşluk kavramını bireyin eğitim ortamına getirdiği özelliklerin tümü, şeklinde ifade etmektedir. Özçelik (1998), hazır bulunuşluğu, öğrencilerin alanla ilgili ön öğrenmeleri biçiminde ifade ederken Yenilmez ve Kakmacı'ya göre (2008) hazır bulunuşluk, bir davranışı yapmaya ilişkin bilişsel, sosyal, duyuşsal ve psikomotor hazır olma durumudur. Hazır bulunuşluk bireyin öğretim öncesi öğreneceği bilgilerin veya kazanacağı davranışların gerektirdiği ön bilgi ve becerilerinin değerlendirilmesinin yanında öğrencinin mevcut bilgi, beceri ya da gelişim düzeyinin, planlanan öğretimin amaçlarını başarabilecek durumda olup olmadığının değerlendirilmesidir. Buna düzey belirleme de denir (Büyükkaragöz ve Çivi, 1999; Linn ve Gronlund, 1995' ten aktaran Köse, 2012). Fidan'a (2012) göre öğrenmeye hazır olma, öğrencinin bilgisi, yetenekleri, ilgi, alışkanlık, tutum ve değerleri ile ilgilidir. Bu öğelerin dikkate alınmadığı öğrenme sürecinin geçerli öğrenme yaşantıları oluşturmaları oldukça güçtür.

Selçuk (2008) hazır bulunuşluğun olgunlaşmadan daha geniş kapsamlı bir kavram olduğunu ve bireyin olgunlaşma ve öğrenme sonucu belli davranışları yapmaya hazır olması şeklinde tanımlamaktadır.

Hazır bulunuşluk, öğrenme-öğretme sürecinde belirlenmiş hedeflere ulaşmayı kolaylaştıran önemli bir faktördür. Keman eğitiminde de hazır bulunuşluk, özellikle psikomotor beceriler üzerinde önemli bir yere sahiptir. Çünkü yeni öğrenilecek her becerinin oluşmasında onun hazırlayıcısı konumundaki bir becerinin kazanılmış olması gerekmektedir. Başka bir ifadeyle her öğrenilmiş teknik bilgi ve beceriler yeni bir hazır bulunuşluk düzeyi oluşturmaktadır.

Şendurur'a (2001) göre keman eğitimi dersinde etkili bir öğrenmenin gerçekleşmesi için öğretmenin, öğrencilerinin hazır bulunuşluk düzeylerini tespit ederken dikkatli olması gerekmektedir. Öğrencinin kavrama seviyesini aşan, geçmişten getirdiği kazanımları veya hataları hesaba katmayan öğretim çabalarının ortaya çıkaracağı yaşantıların geçerli öğrenme yaşantıları olması beklenemez.

Hazır bulunuşluk düzeyinin tespiti sayesinde;

Konunun başlangıcında öğrencilerin önceden neler bildikleri, bireysel olarak hangi standartlara sahip oldukları ve bilgilerin tekrar öğretilmesi mi yoksa ilerleme mi gerektiği ortaya çıkarılmış olur (Yüksel, Marangoz ve Canaran, 2004'ten aktaran Yenilmez ve Kakmacı, 2008).

Öğrencilerin bireysel farklılıklarından biri de ön bilgi düzeylerindeki farklılıklardır. Öğrenmenin gerçekleşebilmesi için önce öğrenilmiş bilgilerle yeni öğrenilen bilgilerin birleştirilmesi gerekmektedir. Bu sebeple öğrencilerin yeni bilgiyi destekleyici nitelikte ön bilgilere sahip olması önemlidir (Şimşek, 2004). Bu anlamda GSL mezunu öğrencilerin ortaöğretim sürecindeki keman dersi kazanımları yükseköğretimdeki keman eğitimi derslerinin niteliğini etkileyeceği söylenebilir.

Parasız'a (2009) göre keman eğitiminin hedefine ulaşmasındaki en önemli faktör, öğretmen-öğrenci arasındaki olumlu iletişimdir. Ayrıca, öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyinin uygun olması, çalgısına düzenli olarak çalışması, araştırmacı ruhu, öğretmenin ise; teknik bilgisi, öğretim yöntemi, model teşkil etmesi ve yeniliklere açık olması, öğrencilerin keman öğrenme süresini kısaltacak, başarı düzeyini arttıracak ve yaratıcılıklarını geliştirecektir.

Çalgı eğitiminin bire bir gerçekleştirildiği düşünüldüğünde öğrencinin çalgısındaki hazır bulunuşluk düzeyinin belirlenerek yapılacak öğretim etkinliklerinin buna göre planlanması ve uygulanması öğrencilerin ders başarılarını ve performanslarını olumlu etkileyecektir. Hazır bulunuşluk düzeyinin belirlenmesi eksik ya da yanlış davranışların düzeltilmesini, kazandırılacak davranışların önceliğini, derslerde hangi yöntem ve teknikler ile ne tür materyallerin kullanılacağını etüt eser ve benzeri yapıtların seçiminin nasıl yapılacağına ilişkin gibi pek çok konuda bilgi vermektedir. Benzer şekilde Özmenteş (2013) çalgı eğitiminde öğrencinin seviyesine göre teknik becerilerin kazandırılması ve geliştirilmesine yönelik materyallerin seçilmesi ve uygulanmasının öğrenci performansını artırarak daha etkili öğrenmeyi sağlayacağını vurgulamıştır.

Çalgı eğitiminde öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyinin dikkate alınmaması öğrenme öğretme süreci hedeflerinin gerçekleşmesini olumsuz yönde etkileyebilir. Buna bağlı olarak öğrencinin çalgısında istenilen performansı sergileyememesi, teknik ve müzikal zorluklar yaşaması çalışma isteğini, motivasyonunu ve başarısını düşürerek, derse karşı olumsuz tutum geliştirmesine neden olabilir. Hazır bulunuşluk düzeyinin belirlenmesi keman öğretimi sürecinin değerlendirme boyutunun bir parçasını oluşturur ve keman eğitiminin niteliği hakkında bilgi verir.

Amaç

Bu çalışmanın amacı Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Neşet Ertaş Güzel Sanatlar Fakültesi müzik bölümü 1.sınıfa kayıtlı ve GSL mezunu 7 keman öğrencisinin keman eğitimindeki hazır bulunuşluk düzeylerini (ön bilgi ve becerilerini) değerlendirmektir.

Alt Amaçlar

1. Çalışma kapsamında belirlenen GSL 12. sınıf çalgı eğitimi keman dersi öğretim programında yer alan ünite ve konulara ait kazanımlarla ilgili öğrencilerin ön bilgi ve becerileri hakkındaki görüşleri nasıldır?
2. Öğrencilerin yazılı sınavdan aldıkları puanlara göre bilişsel hazır bulunuşluk düzeyleri nedir?
3. Öğrencilerin uygulama örneklerini bireysel seslendirmeleri sonucunda dereceli puanlama anahtarından (rubrik) aldıkları puanlara göre performans hazır bulunuşluk düzeyleri nedir?

Önem

Hazır bulunuşluk okul öncesi eğitim ile birlikte diğer eğitim kademelerinde son derece önemli bir faktördür. Ulusal ve uluslararası literatürde hazır bulunuşluğa ilişkin yapılan çalışmaların çoğunlukla okul öncesi eğitime yönelik olduğu görülmektedir. Bu nedenle hazır bulunuşluğu konu alan eğitimin her kademesinde yönelik çalışmaların önemli ve gerekli olduğu düşünülmektedir (Harman ve Çelikler, 2012). Literatürde farklı alanlarda öğrenim gören öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri ile akademik başarı, beceri ve tutum gibi değişkenler arasındaki ilişkiyi araştıran çalışmalar bulunmaktadır (Harman ve Çelikler, 2012; Ünal ve Özdemir, 2008; Yangın, 2009; Yenilmez ve Kakmacı, 2008). Bununla birlikte öğrencilerin çalgı eğitiminde hazır bulunuşluğunu konu alan sınırlı sayıda çalışma nedeniyle yapılan bu araştırmanın önemli olduğu düşünülmektedir.

Her öğretim sürecinin yeni bir hazırbulunuşluk düzeyi oluşturması gerektirdiğinden yeni öğretim sürecinin başında öğrencilerin mevcut hazırbulunuşluk düzeylerinin belirlenmesi yapılacak öğretim etkinliklerinin planlanmasında ve uygulanmasında önemlidir.

Literatürde yeni öğrenmelerin gerektirdiği daha önce öğrenilmiş bilgi ve becerilere ön koşul ya da giriş davranışları denilmektedir. Öğrencinin yeni öğrenme hedefine ulaşması öğrenme için zorunlu giriş davranışlarının varlığına bağlıdır. Bu nedenle, yeni bir öğrenmeye başlamadan önce gerekli giriş davranışlarının öğrencide bulunup bulunmadığı araştırılmalıdır (Fidan, 2012:103).

GSL sürecinde kazanılan davranışların lisans eğitiminin temelini oluşturacağı düşünüldüğünde yeni kazanılacak bilgi ve uygulama becerilerini doğrudan etkileyecektir. Hazır bulunuşluk düzeyi ne kadar iyi olursa lisans eğitimi sürecindeki öğretim amaçlarını gerçekleştirmede o oranda hazır olacaktır. Bu anlamda çalgı eğitimi ve hazır bulunuşluk üzerine yapılan çalışmalar önemli görülmektedir. Ayrıca çalışma zor bir süreç olan çalgı eğitiminde öğrenmede etkin bir faktör olan hazır bulunuşluğa dikkat çekmesi açısından önemlidir. Nicel ve nitel verilerle desteklenen bu çalışma öğrencilerin bilişsel ve performans hazır bulunuşluk düzeylerinin bir arada incelendiği bir araştırma olması sebebiyle alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın modeli, araştırma grubu, verilerin toplanması ve verilerin analizine yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Bu araştırmanın modeli nicel ve nitel araştırmaların bir arada kullanıldığı karma model içerisinde yer alan açıklayıcı sıralı karma modeldir. Bu modelde araştırmacı ilk olarak nicel çalışmayı yürütüp sonuçları analiz eder. Sonrasında bu sonuçları nitel araştırmayla daha detaylı bir şekilde açıklamak için tekrar yapılandırmasını içeren bir desendir. Başlangıçtaki nicel veri sonuçları sonrasında nitel verilerle açıklandığı için açıklayıcı, nicel aşamayı bir nitel aşama takip ettiği için de sıralı olarak adlandırılmaktadır (Creswell, 2017:15).

Araştırma Grubu

Araştırma grubunu, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Neşet Ertaş Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü 1. Sınıfta öğrenim gören GSL mezunu 7 keman öğrencisi oluşturmaktadır. Bu öğrencilerden 4'ü kız, 3'ü ise erkektir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama araçları olarak, “Görüş Belirtme Formu” “Yazılı Sınav Soruları” ve “Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) hazırlanmıştır.

Öğrenci Görüş Belirtme Formu

Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından MEB (2016) keman dersi öğretim programında yer alan 12 sınıf üniteleri, konuları ve kazanımları ele alınmış ve programda kazanım sayıları en fazla olan 3 ünite seçilmiştir. Bu ünitelerdeki konulara ait kazanımlar hakkında öğrencinin kendi görüşlerini almak için “öğrenci görüş belirtme formu” hazırlanmıştır. Bu formda programda yer alan kazanım ifadeleri soru cümlesi şekline dönüştürülmüştür. Örneğin kazanım: mi majör dizisini ve aldığı ses değiştirici işaretleri açıklar.

Soru cümlesi Mi majör diziyi dizik üzerinde yazarak aldığı ses değiştirici işaretleri gösterebilir misiniz?

Kazanım: Spiccato yay tekniğini açıklar.

Soru cümlesi Spiccato çalma tekniğinin genel özelliklerini biliyor musunuz?

Kazanım: I-IV konumlar arası geçişli etütler çalar.

Soru cümlesi I-IV konumlar arası geçişli etüt çalabilir misiniz?

Kazanım: Segah makamında eserler çalar.

Soru cümlesi Segah makamında eser çalabilir misiniz?

Bu şekilde hazırlanan form üzerinde öğrencilerin “Evet” ya da “Hayır” cevabını vermeleri gerekmektedir. Her öğrenme öğretme sürecinin yeni bir hazır bulunuşluk düzeyi yaratması beklendiğinden güzel sanatlar lisesi mezunu öğrencilerinin geçmiş öğrenme yaşantı ve deneyimlerinin gerçekleştiği en son öğrenim süreci olan müzik 12 sınıf keman dersi konu ve kazanımları ele alınmıştır.

Tablo 1: 12. Sınıf Keman Dersi Öğretim Programı Ünite ve Süreleri

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Keman Çalmada Konumlar	6	5	7
Tonal-Makamsal Dizi, Etüt ve Eserler	12	45	62
Keman Çalmada Temel Yay Teknikleri	3	6	8
Keman Müziğinde Dönemler	3	4	6
I ve IV. Konumlar Arası Geçişli Uygulama Dağarcığı	2	12	17
TOPLAM	26	72	100

Tablo 1’deki Çalgı Eğitimi Keman dersi öğretim programında yer alan 12.sınıf ünite ve kazanım sayıları görülmektedir. Çalışma kapsamında programda kazanım sayıları en fazla olan “Keman Çalmada Konumlar”, “Tonal ve Makamsal Dizi, Etüt ve Eserler” ile “Keman Çalmada Temel Yay Teknikleri” üniteleri ele alınmıştır.

Çalışma kapsamında incelenen ünite, konu ve kazanımlar Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Çalışma Kapsamında İncelenen Ünite, Konu ve Kazanımlar

Üniteler	Konular	Kazanımlar
Keman Çalmada Konumlar	Kemanda IV. Konum	I-IV konumlar arası geçişli etütler çalar. (Devinişsel)
Tonal-Makamsal Dizi Etüt ve Eserler	Mi majör dizi ve etütler	Mi majör dizisini ve aldığı ses değiştirici işaretleri açıklar. (Bilişsel)
	Segah makamında eserler	Mi majör tonda etüt çalar. (Devinişsel)
	Hüzzam makamında eserler	Segah makamı dizisini ve aldığı ses değiştirici işaretleri açıklar. (Bilişsel)
	Saba makamında eserler	Segah makamında eser çalar. (Devinişsel)
		Hüzzam makamı dizisini ve aldığı ses değiştirici işaretleri açıklar. (Bilişsel)
		Hüzzam makamında eser çalar. (Devinişsel)
Keman çalmada temel yay teknikleri	Kemanda spiccato çalma tekniği	Saba makamı dizisini ve aldığı ses değiştirici işaretleri açıklar. (Bilişsel)
		Saba makamında eser çalar. (Devinişsel)
		Spiccato yay tekniğini açıklar. (Bilişsel)
		Etütleri spiccato yay tekniğine uygun olarak çalar. (Devinişsel)

Yazılı Sınav Soruları

Öğrencilerin bilişsel hazır bulunuşluk düzeylerini incelemek üzere çalışma kapsamında belirlenen konulara ilişkin bilişsel alanda yer alan kazanımların her birini kapsayan klasik tipte yazılı soruları hazırlanarak uzman görüşleri doğrultusunda kapsam geçerliliği sağlanmıştır. Yazılı sınav toplam 7 sorudan oluşmaktadır. Devinişsel alana yönelik kazanımlar ise belirlenen örnekler ile çalışmanın performans boyutunda incelenmiştir.

Kapsam geçerliliği için belirlenen konuların her biri ile ilgili kritik davranışların yoklanması gerekmektedir (Demircioğlu, 2012:92). Bu nedenle çalışmada ölçülmek istenen kazanımların her birini içine alan sorular hazırlanarak kapsam geçerliliği sağlanmıştır. Kapsam geçerliliği belirlenirken en çok kullanılan yöntem uzman görüşüne başvurmadır (Crocker ve Algina, 1986'dan aktaran Kan, 2011:52). Yapılan çalışmada iki keman eğitimi uzmanı ile bir ölçme değerlendirme uzmanının görüşleri alınmıştır.

1. Mi majör diziyi ve aldığı ses değiştirici işaretleri dizek üzerinde çizerek gösteriniz.

2. Verilen ses üzerine Segah makamı dizisini tampere ses sistemine göre dizek üzerinde çizerek gösteriniz.

3. Verilen dizinin tampere ses sistemine göre dört ses Hüzam makamı dizisi olması için gereken ses değiştirici işaretleri dizek üzerinde çizerek gösteriniz.

4. Verilen ses üzerine tampere ses sistemine göre yerinden Saba makamını dizek üzerinde çizerek gösteriniz.

5. Spiccato yay tekniğini kısaca açıklayınız.
6. Aşağıda parmak numaraları verilen I.-IV pozisyon/konum geçişli ezgide pozisyon geçişlerinin yapıldığı ilgili notaların altına **pozisyon numarasını** yazarak belirtiniz.

7. Aşağıda IV. pozisyonda kalıcı olarak verilen ezgide notaların üzerine **parmak numaralarını** yazarak gösteriniz.

Performans (devinişsel) hazır bulunuşluk düzeyinin belirlenmesi için kullanılan uygulama örnekleri

Segah Longa

A. Oran

Allegro

Violin *f*

Vln. *f*

Vln.

Vln.

Vln.

Vln.

Vln.

O. Sevcik

Moderato

Violin *spiccato* *mf*

Vln. 4

Vln. 7

Vln. 10

Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik)

Çalışmanın uygulama boyutunda keman performansı hazır bulunuşluk düzeyini belirlemek amacıyla Rubrik (Dereceli puanlama anahtarı) kullanılmıştır. Rubrik dereceleme ölçeğinin hazırlanmasında Birel ve Albuz (2014) tarafından geliştirilen “Viyolonsel Öğretiminde Performansı Değerlendirmeye Yönelik Dereceli Puanlama Anahtarı” keman eğitimine uyarlanmıştır.

Öğrenci görüş belirtme formundan elde edilen veriler doğrultusunda öğrencilerin “Evet” cevabı verdikleri kazanımlar ele alınmış, bu kazanımların uygulamadaki görünümünü belirlemek için dereceli puanlama anahtarı (rubrik) kullanılarak “Evet” cevabı veren (Ö1, Ö3, Ö4) kodlu öğrencilerin keman performansları değerlendirilmiştir. “Hayır” cevabı veren (Ö2, Ö5, Ö6, Ö7) kodlu öğrencilerin performansları değerlendirilmemiştir.

2 keman eğitimcisinin görüşleri doğrultusunda her ünite için birer örnek belirlenmiştir. (R. Kreutzer E Dur I-IV konumlar arası geçişli etüt, A. Oran Segâh Longa, O. Sevcik C Dur Spiccato etüt)

Uygulamada seçilen eser ve etüdlerin (8,12 ve 16 ölçülük) bir kesiti alınmıştır. Öğrencilerden çalmaları istenilen uygulama örneklerini tanımları ve ön hazırlık yapımları için 2 ders saati süre verilmiştir. Toplam 3 uygulama örneğinde öğrencilerin bireysel seslendirmeleri gözlenerek dereceli puanlama anahtarı (rubrik) aracılığı ile 2 alan uzmanı tarafından puanlandırılmıştır. Alan uzmanlarının uyum yüzdesi %90 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 3: Araştırmada Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik)

		DÜZEYLER					
Beceriler		5 puan	4 puan	3 puan	2 puan	1 puan	
Fiziksel Beceriler	Duruş ve tutuş	Duruş ve tutuş pozisyonu tamamen doğrudur.	Duruş ve tutuş pozisyonu büyük ölçüde doğrudur.	Duruş ve tutuş pozisyonu kısmen doğrudur.	Duruş ve tutuş pozisyonu çok az doğrudur.	Duruş ve tutuş pozisyonu hiç doğru değildir.	
	Parmakların durumu	Sağ ve sol elini tamamen doğru konumlandırır.	Sağ ve sol elini büyük ölçüde doğru konumlandırır.	Sağ ve sol elini kısmen doğru konumlandırır.	Sağ ve sol elini çok az doğru konumlandırır.	Sağ ve sol elini hiç doğru konumlandırır.	
Teknik Beceriler	Yay şekillerine uygunluk	Arşenin bölümlerini tamamen doğru kullanmıştır.	Arşenin bölümlerini büyük ölçüde doğru kullanmıştır.	Arşenin bölümlerini kısmen doğru kullanmıştır.	Arşenin bölümlerini çok az ölçüde doğru kullanmıştır.	Arşenin bölümlerini hiç doğru kullanmamıştır.	
	Artikülasyon	Sol elde çalınan notalar tamamen anlaşılır ve tane tane duyurulmuştur.	Sol elde çalınan notalar büyük ölçüde anlaşılır ve tane tane duyurulmuştur.	Sol elde çalınan notalar kısmen anlaşılır ve tane tane duyurulmuştur.	Sol elde çalınan notalar çok az anlaşılır ve tane tane duyurulmuştur.	Sol elde çalınan notalar hiç anlaşılır değildir. Ve tane tane duyurulmamıştır.	
	Yay tekniği	Yay teknikleri (detache, spiccato) tamamen doğru uygulanmıştır.	Yay teknikleri (detache, spiccato) büyük ölçüde doğru uygulanmıştır.	Yay teknikleri (detache, spiccato) kısmen doğru uygulanmıştır.	Yay teknikleri (detache, spiccato) çok az ölçüde doğru uygulanmıştır.	Yay teknikleri (detache, spiccato) hiç doğru uygulanmamıştır.	
	Ritmik doğruluk	Notalar tartımına uygun tamamen doğru çalınmıştır.	Notalar tartımına büyük ölçüde uygun çalınmıştır.	Notalar tartımına kısmen uygun çalınmıştır.	Notalar tartımına çok az ölçüde uygun çalınmıştır.	Notalar tartımına hiç uygun çalınmamıştır.	
	Entonasyon (sesleri temiz çalma)	Entonasyon tamdır.	Entonasyon tama yakındır.	Entonasyon Kısmen tamdır.	Belirgin bir entonasyon sorunu vardır.	Entonasyon hiç yoktur.	
	Duate	Notada yazan parmak numaralarına tamamen uyarak çalmıştır.	Notada yazan parmak numaralarına büyük ölçüde uyarak çalmıştır.	Notada yazan parmak numaralarına kısmen uyarak çalmıştır.	Notada yazan parmak numaralarına çok az ölçüde uyarak çalmıştır.	Notada yazan parmak numaralarına hiç uymamıştır.	
Müzikal Beceriler	Hız (tempo)	Eser ve etüdler doğru tempoda çalınmıştır.	Eser ve etüdler büyük ölçüde doğru tempoda çalınmıştır.	Eser ve etüdler kısmen doğru tempoda çalınmıştır.	Eser ve etüdler çok az ölçüde doğru tempoda çalınmıştır.	Eser ve etüdler hiç doğru tempoda çalınmamıştır.	
	Bütünlük	Eser ve etüdler duraksamadan tamamen	Eser ve etüdler duraksamadan büyük ölçüde	Eser ve etüdler duraksamadan kısmen bütün	Eser ve etüdler duraksamadan çok az ölçüde	Eser ve etüdlerde bütünlük hiç yoktur.	

	bütün halde çalınmıştır.	bütün halde çalınmıştır.	halde çalınmıştır.	bütün halde çalınmıştır.	
Gürlük	Eser ve etüdler tamamen doğru gürlükte çalınmıştır.	Eser ve etüdler büyük ölçüde doğru gürlükte çalınmıştır.	Eser ve etüdler kısmen doğru gürlükte çalınmıştır.	Eser ve etüdler çok az ölçüde doğru gürlükte çalınmıştır.	Eser ve etüdler hiç doğru gürlükte çalınmamıştır.
Ton kalitesi	Etkili ve güzel bir ton elde edilmiştir.	Etkili ve güzel bir ton büyük ölçüde elde edilmiştir.	Etkili ve güzel bir ton kısmen elde edilmiştir.	Etkili ve güzel bir ton az ölçüde elde edilmiştir.	Etkili ve güzel bir ton elde edilmemiştir.
Toplam					
Toplam Rubrik Puanı					

Öğrencinin yüzlük puan hesaplaması için, rubrik toplam ölçüt puanı 100 ile çarpılıp, rubrik ölçeğinin 12 ölçüte göre en yüksek puan toplamı olan 60'a bölünmüştür.

Verilerin Analizi

Öğrencilerin görüş formuna verdikleri cevapların yüzde frekansları verilmiş ve tablolaştırılmıştır. Formda evet cevabı veren öğrencilerden (Ö1, Ö3, Ö4) kodlu öğrenciler yazılı sınava alınmışlardır. Her soru 10 puan olup tüm sorulara doğru cevap veren öğrencinin alacağı toplam 70 puandır. Elde edilen puanlar 100'lük sisteme çevrilmiştir. Puanlamalar üzerinde yorum yapabilmek için verilerin gruplanmasına gidilmiştir. Bunun için;

$$\text{Tahmini aralık sayısı} = \frac{\text{En büyük ölçüm} - \text{En küçük ölçüm}}{\text{İstenen grup sayısı}}$$

İstenen grup sayısı

formülü kullanılmıştır (Arıca, 1998; Taşdemir, 2000'den aktaran Tay, 2007: 148-150).

Bu işleme göre $100 - 0 / 5 = 20$ 'den grup aralığı 20 olarak bulunmuştur.

Tablo 4: Yazılı Sınav Soruları İçin Grup Aralığı ve Grup Değerleri

Grup aralığı	Grup değeri
0-20	Çok zayıf
21-41	Zayıf
42-62	Orta
63-83	İyi
84-100	Çok iyi

Performans değerlendirme gözlem formunda ise her öğrencinin keman çalma performansı belirlenen örneklerde rubrik derecelleme ile puanlandırılmıştır. Puanlamalar üzerinde yorum yapabilmek için verilerin gruplanmasına gidilmiştir. Bunun için;

$$\text{Tahmini aralık sayısı} = \frac{\text{En büyük ölçüm} - \text{En küçük ölçüm}}{\text{İstenen grup sayısı}}$$

İstenen grup sayısı

formülü kullanılmıştır (Arıca, 1998; Taşdemir, 2000'den aktaran Tay, 2007: 148-150). Grup sayısı beş olarak tespit edilmiştir. Buna göre birinci grup “hiç”, ikinci grup “çok az”, üçüncü grup “kısmen”, dördüncü grup “büyük ölçüde” ve beşinci grup “tamamen” şeklinde düşünülmüştür. 12 puanın değeri yüzlük sistemde 20, 60 puanın değeri ise 100 olarak belirtilmiştir.

Formülден yola çıkarak $100 - 20/5 = 16$ 'dan grup aralığı 16 olarak bulunmuştur.

Tablo 5: Performans Değerlendirme İçin Grup Aralığı ve Grup Değerleri

Grup aralığı	Grup değeri
20-36	Hiç
37-53	Çok az
54-70	Kısmen
71-87	Büyük ölçüde
88-100	Tamamen

Bulgular ve Yorumlar

Verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 6: Öğrencilerin Keman Eğitimi Dersi Kazanımlarına İlişkin Görüşleri

Konu/Kazanımlar	Evet		Öğrenci Kodları	Hayır		Öğrenci Kodları
	F	%		F	%	
1. Spiccato çalma tekniğinin genel özelliklerini biliyor musunuz?	3	43	Ö1, Ö3 Ö4	4	57	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7
2. Etüt ve eserlerde spiccato tekniğine göre daha önce çalışmalar yaptınız mı?	3	43	Ö1, Ö3 Ö4	4	57	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7
3. IV. Konumda kalıcı olarak dizi çalışmaları yaptınız mı?	3	43	Ö1, Ö3 Ö4	4	57	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7
4. IV. Konumda kalıcı olarak etüt ya da eser çalabilir misiniz?	3	43	Ö1, Ö3 Ö4	4	57	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7
5. I-IV. Konumlar arası geçişli dizi	3	43	Ö1, Ö3 Ö4	4	57	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7

çalışmaları yaptınız mı?						
6. I-IV. Konumlar arası geçişli etüt ya da eser çalabilir misiniz?	3	43	Ö1, Ö3 Ö4	4	57	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7
7. Mi majör diziye ve aldığı ses değiştirici işaretleri dizek üzerinde gösterebilir misiniz?	3	43	Ö1, Ö3 Ö4	4	57	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7
8. Mi majör tonda I-IV konumlar arası geçişli etüt ya da eser çaldınız mı?	3	43	Ö1, Ö3 Ö4	4	57	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7
9. Hüzzam makamı dizisini dizek üzerinde gösterebilir misiniz?	3	43	Ö1, Ö3 Ö4	4	57	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7
10. Hüzzam makamında etüt ya da eser çalabilir misiniz?	3	43	Ö1, Ö3 Ö4	4	57	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7
11. Segâh makamı dizisini dizek üzerinde gösterebilir misiniz?	3	43	Ö1, Ö3 Ö4	4	57	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7
12. Segâh makamında etüt ya da eser çalabilir misiniz?	3	43	Ö1, Ö3 Ö4	4	57	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7
13. Saba makamı dizisini dizek üzerinde gösterebilir misiniz?	3	43	Ö1, Ö3 Ö4	4	57	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7
14. Saba makamında etüt ya da eser çalabilir misiniz?	3	43	Ö1, Ö3 Ö4	4	57	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7

Tablo 6'ya bakıldığında öğrencilerin müzik 12. Sınıf keman dersi kazanımlarına ilişkin 3 öğrenci (Ö1, Ö3, Ö4) bilgi ve uygulama becerisine sahip olduğunu, 4 öğrenci ise (Ö2, Ö5, Ö6, Ö7) konularla ilgili bilgiye sahip olmadığını ve kemanda bu kazanımlara yönelik çalışmalar yapmadığını belirtmiştir. Öğrencilerin görüşlerine dayanarak %57 sinin konularla ilgili hazır bulunuşluğa sahip olmadığı %43 ünün ise hazır bulunuşluğa sahip olduğu söylenebilir.

Çalışmanın bu bölümünde görüş formunda evet cevabı veren öğrencilere (Ö1, Ö3, Ö4) bilgi düzeylerini ölçmek amacıyla yazılı sınav soruları yöneltilmiştir.

Görüş formunda hayır cevabı veren ve daha önce bu konuları öğrenmediğini ve kemanda çalışmadığını belirten öğrencilere (Ö2, Ö5, Ö6, Ö7) yazılı soruları yöneltilmemiştir.

Tablo 7: Öğrencilerin Yazılı Sınav Sorularından Aldıkları Puanların 100'lük Sistemdeki Karşılığı

Öğrenci Kodları	Doğru cevaplanan soru sayısı	Yazılı puanı	100'lük sistemde yazılı puanı
Ö1	3	30	43
Ö3	2	20	29
Ö4	1	10	14

Toplam 7 sorudan oluşan klasik tipteki yazılı sınavda Ö1 kodlu öğrenci 3 soruya doğru cevap vererek 100'lük sistemde 43 puan karşılığı orta düzeyde, Ö3 kodlu öğrenci 2 soruya doğru cevap vererek 29 puan karşılığı zayıf düzeyde, Ö4 kodlu öğrenci 1 soruya doğru cevap vererek 14 puan karşılığı çok zayıf düzeyde oldukları belirlenmiştir.

Çalışmanın bu bölümünde Ö1, Ö3, Ö4 kodlu öğrencilerin keman performanslarını değerlendirmek için belirlenen 3 uygulama örneğini bireysel olarak kemanda seslendirmeleri istenmiş ve bu sırada performansları gözlenerek Tablo 8'deki dereceli puanlama anahtarı (rubrik) aracılığı ile iki alan uzmanı tarafından ayrı ayrı puanlandırılmıştır.

Tablo 8: Performans Değerlendirme İçin Hazırlanan Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik)

Konular		Öğrenci Kodları								
Mi majör tonda I-IV konum geçişli etüt çalma		Ö1			Ö2			Ö3		
Segâh makamında eser çalma		Uygulamalar								
Spiccato tekniği										
Beceriler		1	2	3	1	2	3	1	2	3
Fiziksel Beceriler	1.Duruş ve tutuş	4	4	4	3	3	3	3	3	3
	2.Parmakların durumu	4	4	4	3	3	3	2	3	2
Teknik Beceriler	3.Yay şekillerine uygunluk	3	3	3	3	2	2	3	3	2
	4.Artikülasyon	3	3	2	2	2	2	2	2	1
	5.Yay tekniği	3	3	2	2	2	1	2	2	1
	6.Ritmik doğruluk	3	3	2	2	2	2	2	2	2
	7.Entonasyon I. pozisyonda temiz çalma/ I-IV pozisyon geçişli temiz çalma	3	2	2	2	2	1	1	2	1
	8.Duate	3	3	3	2	3	2	2	2	2
Müzikal Beceriler	9.Hız	3	3	3	3	3	2	2	2	2
	10.Gürlük	3	2	3	3	3	2	2	2	2
	11.Müzikal Bütünlük	3	2	2	2	2	2	2	2	2
	12.Ton kalitesi	2	2	2	2	2	2	1	2	1
Toplam Puanlar		37	34	32	29	29	24	24	27	21
Rubrik Puanlarının Aritmetik Ortalaması		34	27			24				

Tablo 9: Öğrencilerin Rubrik'ten Aldıkları Puanların 100'lük Sistemdeki Karşılığı

Öğrenci Kodları	Rubrik Puanı	100'lük sistemde
Ö1	34	57
Ö3	27	45
Ö4	24	40

Elde edilen bulgulara göre Ö1 kodlu öğrencinin 100'lük sistemde aldığı (57) puanının karşılığı olan grup aralığına (54-70) göre kısmen, Ö3 kodlu öğrenci (45) puanın karşılığı olan grup aralığına göre (37-53) çok az ölçüde, Ö4 kodlu öğrencinin aldığı 40 puanın karşılığı olan grup aralığına göre (37-53) çok az ölçüde performans hazır bulunuşluk düzeyine sahip olduğu belirlenmiştir.

Sonuçlar

Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin görüş formunda verdikleri cevaplara dayanarak 4'ü (Ö2, Ö5, Ö6, Ö7) araştırma kapsamında belirlenen konularda bilişsel ve performans bakımından hazır bulunuşluğa sahip olmadıklarını, görüş formunda evet cevabı veren ve değerlendirmeye alınan 3 öğrenciden Ö1 kodlu öğrencinin orta, Ö3 kodlu öğrencinin zayıf ve Ö4 kodlu öğrencinin çok zayıf düzeyde bilişsel hazır bulunuşluğa sahip olduğu, performans değerlendirmesi sonucunda Ö1 kodlu öğrencinin kısmen Ö3 ve Ö4 kodlu öğrencilerin az ölçüde performans hazır bulunuşluk düzeyine sahip oldukları belirlenmiştir.

GSL mezunu öğrencilerinin dört yıl süreyle müzik eğitimi almalarına rağmen elde edilen sonuçlar beklentiden uzak olup bilişsel ve performans hazır bulunuşluk düzeyleri ciddi anlamda yetersizdir. Nitekim Ece ve Bilgin (2007) müzik eğitimi anabilim dallarını kazanan öğrencilerin mezun oldukları lise türleri ile yetenek sınavı başarı puanı arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yaptıkları çalışmalarının sonucunda anlamlı bir farklılık olmadığını tespit etmişlerdir. Ayrıca Ergün (2006) müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin yetenek sınavı puanları ile lisans sürecindeki bireysel çalgı eğitimi ve müziksel işitme okuma ve yazma derslerinden aldıkları puanları mezun oldukları lise türüne göre karşılaştırdığı çalışmasında GSL mezunu öğrenciler ile diğer lise mezunu öğrenciler arasında bir farklılık olmadığını belirlemiştir. Keman eğitimi sürecinde öğrenciye kazandırılacak teknik ve müzikal bilgi ve becerilerin sarmal bir yapıda geliştiği, genişlediği düşünüldüğünde öğrencilerin lisans eğitimi sürecindeki kazanımlara/öğrenme çıktılarına ulaşmaları güçleşebilir.

Öneriler

Araştırma sonuçlarına dayanılarak aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur.

1. Araştırma benzer şekliyle çok sayıda GSL mezunu öğrencilere uygulanarak bilişsel ve performans hazır bulunuşluk düzeyleri incelenebilir. Elde edilen sonuçlara göre programın uygulanabilirliği ve keman eğitiminin niteliği hakkında daha detaylı değerlendirme yapılabilir.

2. Çalgı eğitimi alan öğrencilerin her yeni öğrenme sürecinin başında hazır bulunuşluk düzeyleri incelenerek bireysel farklılıklara göre bilgi, teknik ve müzikal becerilerin kazandırılmasına yönelik çalışmalar yapılabilir, uygun yöntem ve teknikler belirlenebilir. Öğrenme ve çalışma stratejileri çalgı eğitimcilerince etkin bir biçimde kullanılarak öğrenciler bu konuda bilinçlendirilebilir.

3. Çalgı eğitiminde öğrenmeyi etkileyen diğer faktörler üzerine çalışmalar yapılabilir. Hazır bulunuşluk düzeyinin çeşitli demografik özelliklere göre anlamlı farklılıklar gösterip göstermediği incelenebilir. Aynı zamanda farklı hazır bulunuşluk düzeyine sahip öğrencilerin keman dersi performanslarını artırmaya yönelik deneysel çalışmalar yapılabilir.

4. Çalgı eğitimi alan öğrencilerin duyuşsal hazır bulunuşluk düzeylerinin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Afacan, Ş. ve Çilden, Ş. (2017). Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü keman öğrencilerinin temel yay tekniklerine ilişkin kazanımlarının incelenmesi. *Researcher Social Science Studies*, 5(10), 370-382.
- Birel, A.S. ve Albuz, A. (2014). Viyolonsel öğretiminde performansı değerlendirmeye yönelik hazırlanan dereceli puanlama anahtarının (rubrik) sınanması ve değerlendirilmesi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(3), 181-207.
- Creswell, J. W. (2017). *Araştırma deseni: Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları*. Selçuk Beşir Demir (Çev. Ed.). Ankara: Eğiten Kitap.
- Demircioğlu, G. (2012). *Geçerlik ve güvenirlik (5. Baskı)*. Emin Karip (Ed.). (s.89-121). Ölçme ve değerlendirme içinde. Ankara: Pegem A Akademi.
- Ece, A. S. ve Bilgin, A.S. (2007). Mezun oldukları lise türlerine göre müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin başarı durumlarının incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(14), 113-130.
- Ergün, A. (2006). *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi bölümü müzik eğitimi ana bilim dalı'nı kazanan öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre, giriş sınavı puanları ile müzik teorisi ve bireysel çalgı derslerindeki başarı puanlarının karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Ertürk, S. (1998). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Meteksan Yayınları.
- Fidan, N. (2012). *Okulda öğrenme ve öğretme (3. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Günay, E. ve Uçan, A. (1980). *Çevreden evrene keman eğitimi 1 birinci konum/birinci kitap*. Ankara: Yeni Dağarcık Yayınları.
- Harman, G. ve Çelikler, D. (2012). Eğitimde hazır bulunuşluğun önemi üzerine bir derleme çalışması. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(3), 147-156.
- Kan, A. H. (2011). *Ölçme araçlarında bulunması gereken nitelikler. (5. Baskı)* Hakan Atılğan (Ed.). (s.23-80). Eğitimde ölçme ve değerlendirme içinde. Ankara: Anı Yayıncılık
- Köse, E. (2012). *Öğretimde ölçme ve değerlendirmenin planlanması*. Emin Karip (Ed.) (s.123-152), Ölçme ve değerlendirme içinde. Ankara: Pegem A Akademi.
- MEB (2016). *Güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi keman dersi öğretim programı 9,10,11 ve 12. sınıflar orta öğretim genel müdürlüğü*, Ankara.
- Özçelik, D.A. (1998). *Ölçme ve değerlendirme*. Ankara: ÖSYM yayınları
- Özmenteş, S. (2013). Çalgı eğitiminde öğrenci motivasyonu ve performans. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 320-331.
- Parasız, G. (2009). Eğitim müziği eksenli keman öğretiminde kullanılmakta olan çağdaş Türk müziği eserlerinin tespitine yönelik bir çalışma. *Sanat Dergisi*, Sayı 15, 19-24.
- Selçuk, Z. (2008). *Eğitim psikolojisi. (15. Baskı)* Ankara: Nobel Yayın ve Dağıtım
- Sönmez, V. (2005). *Program geliştirmede öğretmen el kitabı (Geliştirilmiş 12.Baskı)* Ankara: Anı Yayıncılık

- Şendurur, Y. (2001). Keman eğitiminde etkili öğrenme-öğretme yöntemleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3), 145-155.
- Şimşek, A. (2004). *Önbilgi*. Yıldız Kuzgun ve Deniz Deryakulu (Ed.). (s.137-166). Eğitimde Bireysel Farklılıklar içinde. Ankara: Nobel Yayın-Dağıtım.
- Tay, B. (2007). *Sosyal bilgiler öğretimi kapsamında ilköğretim öğrencilerinde nedensellik kavramının gelişimi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ünal, M. ve Özdemir, M. Ç. (2008). Eğitim fakültelerinde ortak ders olarak okutulan yabancı dil derslerinde öğrencilerin bilişsel hazır bulunuşluk düzeylerinin akademik başarıya etkisi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 13-22.
- Yağışan, N. (2008). *Keman çalmanın biomekanik analizi*. Konya: Eğitim Kitabevi Yayınları
- Yenilmez, K. ve Kakmacı, Ö. (2008). İlköğretim yedinci sınıf öğrencilerinin matematikteki hazır bulunuşluk düzeyi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(2), 529-542.
- Yangın, B. (2009). The relationship between readiness and reading and writing performances. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36, 316-326.